

רע"פ 5658/15 - אלכסנדר סמירנוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5658/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: אלכסנדר סמירנוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 16.7.2015, בעפ"ג 9558-06-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: ר' שפירא - סג"נ; א' אליקים; ו-ב' טאובר

בשם המבקש: עו"ד סמי מחאמיד; עו"ד אראם מחאמיד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטים: ר' שפירא - סג"נ; א' אליקים; ו-ב' טאובר), בעפ"ג 9558-06-15, מיום 16.7.2015, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בקריות (כב' השופט מ' עלי), בת"פ 14-02-26382, מיום 12.5.2015.

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר הושת על המבקש, עד להחלטה בבקשה לרשות ערעור. בהחלטתי מיום 19.8.2015, נעתרתי לבקשה והוריתי על עיכוב ביצוע העונש.

3. המבקש הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן שהוגש נגדו, בביצוע העבירות הבאות: החזקת ציוד לזיוף כרטיס חיוב, לפי סעיף 18 לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן: חוק כרטיסי חיוב), בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא, בצירוף סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין (ריבוי עבירות); הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; וניסיון הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב, בצירוף סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי בין חודש אוקטובר 2013 לחודש ינואר 2014, המבקש ונאשם נוסף (להלן ביחד: הנאשמים) העתיקו נתונייהם של כרטיסי אשראי של לקוחות חברת "לאומי קארד"; שכפלו את כרטיסי האשראי הללו; ומסרו את הנתונים שנאספו לאדם אחר, אשר זהותו אינה ידועה למשיבה. תהליך השכפול, כך נטען, בוצע על-ידי הנאשמים באמצעות ערכה הכוללת, בין היתר, "קורא כרטיסים מגנטיים"; ופס מתכת חצי גלילי, ובתוכו מצלמה מסוג CCD (להלן: הערכה). הערכה הותקנה, מבעוד מועד, על פתח הכנסת כרטיסי האשראי במכשיר הכספומט, ושימשה על מנת לקרוא ולאסוף את הנתונים המגנטיים של כרטיסי האשראי, כמו גם את הקוד הסודי הדרוש לשם משיכת כספים באמצעות כרטיסים אלו. בסיכומו של דבר, שכפלו הנאשמים שלושה כרטיסי אשראי, והאחר משך, באמצעות אחד מכרטיסי האשראי שזויפו, סכום של ₪2,520.

4. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשיו של המבקש, התייחס בית משפט השלום לחומרת מעשים אלו. נקבע, כי העבירות בהן הורשע המבקש "מעידות על תחכום רב והעזה", וגורמות ל"פגיעה מוחשית ובעוצמה ניכרת בערכים המוגנים של רכוש הפרט ופרטיותו וחיי המסחר התקינים". על רקע זה, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות, נקבע כי מתחם העונש ינוע בין 6 ל-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בהמשך, נתן בית משפט השלום את דעתו לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה "המלצה על הליך טיפולי ועל ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות". לצורך קביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, שקל בית משפט השלום לקולת העונש את עברו הפלילי הנקי של המבקש, כמו גם את הודאתו במיחוס לו. לבסוף, ועל יסוד מכלול השיקולים, דן בית משפט השלום את המבקש ל-10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו. בנוסף, הושתו על המבקש 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, אחת מהעבירות בהן הורשע, "בין אם עבירת ניסיון ובין אם עבירה מושלמת"; קנס כספי בסך ₪10,000 או 50 ימי מאסר תמורתם; ופיצוי כספי למתלוננים, בסך ₪1,500.

5. המבקש ערער על גזר דינו של בית משפט השלום לבית המשפט המחוזי בחיפה, וערעורו נדחה, ביום 16.7.2015. נקבע, כי עונשו של המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה המקובלת לעבירות דומות. בהתייחס לטענת המבקש, לפיה עונשו חמור יתר על המידה לנוכח הפגיעה הכלכלית במתלוננים אשר אינה גבוהה במיוחד, קבע בית המשפט המחוזי כי "אין בכך כדי להפחית מחומרת העבירות שבוצעו". זאת שכן, "הנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם גבוה בהרבה".

הבקשה לרשות ערעור

6. הבקשה שלפניי נסובה, מטבע הדברים, על חומרת עונשו של המבקש, ובמסגרתה נטען כי שגו הערכאות

הקודמות ב"ביכור אינטרס ההרתעה הכללית על פני אינטרס השיקום". לשיטתו של המבקש, העונש אשר הושת עליו עומד "ביחס בלתי סביר ובלתי מידתי" להיקף ההונאה הכספית, שבוצעה בפועל. בהתאם לכך, ובשים לב לתסקיר שירות המבחן בעניינו, סבור המבקש כי היה מקום להמיר את עונשו למאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות. המבקש, כך נטען, מצוי בעיצומו של הליך שיקומי, במסגרתו הוא מתנדב במחלקה לנוער וספורט בחיפה. בנסיבות אלו, כך לגישתו של המבקש, "הותרת רכיב המאסר בפועל מאחורי סורג ובריח על כנו, עשויה לדרדר את המבקש להשפעות שליליות להן היה נתון עובר להליך השיקומי".

דין והכרעה

7. הלכה מושרשת היא, כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל במקרים חריגים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית נכבדה או סוגייה ציבורית עקרונית, החורגת מעניינם הקונקרטי של הצדדים להליך, או כאשר קיים חשש מפני עיוות דין או אי-צדק של ממש אשר נגרם למבקש (רע"פ 5431/15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.8.2015); רע"פ 5316/15 אגבארייה נ' מדינת ישראל (20.8.2015); רע"פ 5308/15 רייכר נ' מדינת ישראל (10.8.2015)). לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי, כמו גם את נספחיה, נחה דעתי כי היא אינה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים מתן רשות ערעור, ומשכך אין בידי להיעתר לה.

8. אוסיף, למעלה מן הדרוש, כי גם לגופו של עניין אין ממש בטענותיו של המבקש. מן הראוי להזכיר, בהקשר זה, את הכלל לפיו בית המשפט לא ייעתר לבקשות רשות ערעור הנסבות על חומרת עונש, אלא במקרים בהם ניכרת סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 5205/15 טנוס נ' מדינת ישראל (9.8.2015); רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015); רע"פ 3503/15 ג'וזף נ' מדינת ישראל (28.6.2015)). העונש אשר הושת על המבקש, במקרה דנא, הינו מידתי וראוי, ומאזן כהלכה בין כלל השיקולים הצריכים לעניין. בנסיבות אלו, אין ממש בטענה כי עונשו של המבקש חרג ממדיניות הענישה המקובלת, ובוודאי שאין מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות זו.

מעבר לכך, העבירות אותן ביצע המבקש חמורות ביותר, וניכרת בהן מידת תחכום רבה, לצד זילות ברכוש הזולת, חוסר מורא מהחוק. על רקע הדברים האלו, וחרף סיכויי השיקום הנטענים, דומה כי בדין קבעו הערכאות הקודמות כי אין מקום להמיר את מאסרו של המבקש לריצוי בדרך של עבודות שירות. כפי שציינתי ברע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל (18.6.2015):

"אמת נכון הדבר, כי האינטרס שעניינו שיקומו של הנאשם, איננו אינטרס אישי של אותו נאשם בלבד, אלא שמדובר באינטרס חברתי כולל, לשקם את מי שסרו מדרכם, ולהחזירם לדרך המוטב. יחד עם זאת, יש לזכור, כי אינטרס זה מונח לצד יתר שיקולי הענישה העומדים על הפרק, בעת שנגזר עונשו של הנאשם" (ראו גם: רע"פ 3463/15 קוטוב נ' מדינת ישראל (21.5.2015); רע"פ 1625/15 פלוני נ' פלונית (19.4.2015)).

עם זאת, יש לקוות כי המבקש ימשיך בתהליך השיקומי, בעיצומו הוא מצוי, במהלך ריצוי עונש המאסר ולאחריו.

9. אשר על כן, דין הבקשה לרשות ערעור להידחות.

לפיכך, החלטתי מיום 19.8.2015, בנוגע לעיכוב ביצוע עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר הוטל על המבקש, מתבטלת בזאת. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר קישון, ביום 17.9.2015, עד השעה 09:00, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ט' באלול התשע"ה (24.8.2015).

שׁוֹפֵט
